

Stockholm 2020-01-10

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.fma.fpm@regeringskansliet.se

Svar på remiss Vissa frågor om försäkring och tjänstepension, Dnr Fi2019/03851/FPM

Svenska Pensionsstiftelsers Förening (SPFA) är en ideell förening för större pensionsstiftelser som avses i 9a § tryggandelagen. Föreningens ändamål är att bevaka och driva frågor som berör pensionsstiftelser samt att vara remissorgan i sådana frågor. Föreningen har 57 medlemmar som tillsammans förvaltar över 200 miljarder kr. Av de pensionsstiftelser som står under Finansinspektionens tillsyn är drygt 80 procent medlemmar i SPFA. Föreningens medlemmar har i vissa fall flera pensionsstiftelser som hör till samma koncern eller organisation.

SPFA lämnar följande svar på Finansdepartementets remiss om de förslag som berör pensionsstiftelser.

Yttrandet följer dispositionen och numreringen i promemorian.

Inledning

Pensionsstiftelsers verksamhet är i jämförelse med andra tjänstepensionsinstitut av mindre omfattning och betydligt mindre komplex. SPFA anser att det är viktigt att ta hänsyn till pensionsstiftelsernas särart och att undvika att införa regler som uppenbarligen inte är relevanta för pensionsstiftelserna.

Många av de regler som nu gäller för pensionsstiftelser med anledning av tjänstepensionsdirektivet är utformade för tjänstepensionsföretag, som står för pensionsåtagandet och är därmed inte relevanta för pensionsstiftelser. SPFA avser till exempel bestämmelserna om information om pensionsstiftelsens verksamhet till arbetsgivarens anställda. Eftersom det inte är pensionsstiftelsen, utan arbetsgivaren, som ansvarar för de förmånsbaserade pensionsutfästelser som tryggas i en

pensionsstiftelse har de anställda varken något behov eller nytta av information om pensionsstiftelsen.

SPFA ser därför inte att ytterligare föreskrifter och ökad tillsyn skulle innebära ett bättre skydd för de anställda som har sina pensioner tryggade i en pensionsstiftelse.

SPFA:s medlemmar har redan fått en påtagligt ökad administration och väsentligt ökade kostnader på grund av de nya reglerna i tryggandelagen. Många stiftelser har fått rekrytera eller anlita externa resurser för att tillsätta de nya funktionerna. Risken är att pensionsstiftelse blir mindre intressant som tryggandeform på grund av att mer resurser behövs för att sköta verksamheten.

Avsnitt 4.1 Bestämmelser om en pensionsstiftelses placeringar

Termen placeringar bör genomgående användas i tryggandelagen

SPFA instämmer i förslaget att termen "placeringar" bör användas genomgående i tryggandelagen.

Ytterligare bestämmelser om pensionsstiftelsers användning av derivatinstrument

I promemorian anges att det med anledning av andra tjänstepensionsdirektivet kan finnas behov av ytterligare och mer detaljerade bestämmelser om användningen av derivat som är anpassade för pensionsstiftelsernas verksamhet samt att bestämmelserna bör meddelas i föreskrifter.

Enligt tryggandelagen gäller att "Optioner och terminskontrakt eller andra liknande finansiella instrument får användas för att sänka den finansiella risken i en pensionsstiftelse eller för att i övrigt effektivisera förvaltningen av stiftelsens tillgångar." Dessa instrument underlättar och effektiviserar portföljförvaltningen. Ytterligare begränsningar kan leda till dyrare och sämre förvaltning, det vill säga ökade kostnader, högre risk och lägre avkastning. Det finns enligt SPFA:s uppfattning ingen anledning att reglera detta ytterligare.

Avsnitt 4.2 Ytterligare information från arbetsgivare och pensionsstiftelser

Information om antaganden som ligger till grund för prognoser i pensionsbeskedet

Riksdagen har bett Regeringen att skyndsamt återkomma med förslag som beaktar kollektivavtalsparternas möjlighet till dispositivitet vad gäller informationskraven för tjänstepensionsföretagen. SPFA utgår ifrån att de informationskrav som nu ligger på arbetsgivarna i tryggandelagen på samma gång kommer att ses över.

Information om en pensionsstiftelses ersättningspolicy

I promemorian anges att det även bör införas ett krav på att stiftelsen regelbundet ska offentliggöra information om ersättningspolicy. I direktivet anges att tjänstepensionsinstitutet regelbundet ska offentliggöra *relevant* information om ersättningspolicy. SPFA anser att det bör förtydligas vad som avses med relevant information.

Avsnitt 4.3. Ytterligare bestämmelser om lämplighetskrav för dem som är verksamma i en pensionsstiftelse

Förslag till ytterligare bestämmelser om de krav som ska gälla för personer som är verksamma i en pensionsstiftelse ska enligt promemorian meddelas i föreskrifter. SPFA:s uppfattning är att de allmänna krav på erfarenhet och lämplighet som anges i lagtexten är tillfyllest. Beroende på omfattning och komplexitet i respektive pensionsstiftelse bör styrelsen i pensionsstiftelsen vara mest lämpad att utforma krav på de personer som arbetar i pensionsstiftelsen.

Avsnitt 4. 4 Tillsyn över pensionsstiftelser

Enligt förslaget ska en anmälan för tillsyn innehålla uppgift om hur många personer som pensionsstiftelsen tryggar utfästelser om pension till och för vilka avsättningar har gjorts. En pensionsstiftelse är till sin karaktär en kollektiv pant för en arbetsgivares pensionsutfästelser och pensionsstiftelsen känner därför inte till för vilka personer som avsättningar har gjorts till stiftelsen. Enligt 31 § tryggandelagen ska en pensionsstiftelse som avses i 9 a § första stycket anmälas för tillsyn genast efter det att uppdraget tagits emot eller när dess verksamhet når den omfattning som anges i 9 a § första stycket. När en pensionsstiftelse bildas sker oftast inte avsättningar direkt vid bildandet. Kravet på uppgift i anmälan om hur många personer som stiftelsen tryggar pension för bör därför tas bort.

Tillämpliga bestämmelser om tillsyn över pensionsstiftelser

I promemorian föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka upplysningar styrelsen för en pensionsstiftelse ska lämna till Finansinspektionen och när de ska lämnas.

SPFA uppfattar att förslaget syftar till att ge Finansinspektionen möjlighet att föreskriva om periodisk rapportering och befarar att Finansinspektionen kommer att utforma dessa krav på ett sätt som ligger nära motsvarande reglering för tjänstepensionsföretag och försäkringsföretag, trots att pensionsstiftelserna på väsentliga sätt skiljer sig från denna typ av institut.

Rapporteringskraven för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag omfattar både kvantitativ och kvalitativ information och syftar till att följa dessa företags solvens och finansiella ställning, och därmed minska risken för finansiell instabilitet. En mycket väsentlig skillnad mellan denna typ av företag och pensionsstiftelser är att pensionsstiftelserna inte står för pensionsåtagandena till de anställda utan endast förvaltar tillgångar som är en säkerhet för arbetsgivarnas utfästelser.

Pensionsstiftelserna omfattas därför inte av några kapitalkrav eller bestämmelser om tekniska avsättningar och skuldtäckning.

Det har hittills inte ansetts föreligga något behov av rapportering från pensionsstiftelserna, utöver den information som lämnas i placeringsriktlinjerna samt de upplysningar om förmögenhet och tillgångar som lämnas i pensionsstiftelsernas årsredovisningar. Pensionsstiftelsernas verksamhet har inte förändrats och SPFA ifrågasätter därför behovet av tillkommande rapportering.

SPFA avstyrker därför förslaget att ge regeringen eller den myndighet som regeringen bemyndigande att meddela föreskrifter om rapportering till Finansinspektionen.

För det fall ett sådant bemyndigande ändå ges måste hänsyn tas till pensionsstiftelsernas särart, vilket bör framgå av regeringens bemyndigande. Eventuella krav på rapportering bör föregås av en noggrann avvägning mellan nyttan av informationen och kostnaden för pensionsstiftelserna att ta fram och sammanställa den. Pensionsstiftelserna har drabbats av mycket stora kostnader med anledning av IORP 2-regelverket, både kostnader av engångskaraktär för att anpassa sig till de nya reglerna, men även löpande kostnader för att uppfylla regelverket. Rapporteringskrav medför ytterligare en ekonomisk börda vilket minskar avkastningen och ökar därmed arbetsgivarnas pensionskostnad. Pensionsstiftelsernas verksamhet är dessutom av mycket ringa omfattning jämfört med försäkringsföretagen. Det måste även beaktas att pensionsstiftelserna, till skillnad från tjänstepensionsföretag, inte har några system eller liknande för sådan rapportering.

Avsnitt 10 Förslagets konsekvenser

Konsekvenser för företag och andra berörda aktörer

Förslagen i avsnitt 4 skulle innebära ytterligare administration för pensionsstiftelserna. Förslaget om att lämna upplysningar skulle innebära mycket stora konsekvenser för pensionsstiftelserna även om rapporteringen skulle kunna ske med hjälp av enklare sammanställningar. Ett krav på rapportering via särskilda system skulle vara fullständigt otänkbart för de flesta pensionsstiftelserna med de kostnader det skulle innebära.

Med vänlig hälsning

Annette Tiljander
Ordförande SPFA